

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE
070/1951. ÁVH. T. biz.

Sorszám: 09

SZIGORUAN TITKOS "H"!
CSAK VEZETŐK RÉSZÉRE!

Tárgy: Vidéki vizsgálati alosztályok munkájának megjavítása.

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE

71. sz. P A R A N C S A .

Budapest, 1951. szeptember 15-én.

A Magyar Köztársaság belügyminisztere
az 1-9-1804/91 számon
1951.09.15 hatállyal
a minősítési jelölést megszüntette.

A szocializmus építésében elért eredményeink növelik az imperialisták és csatlósaiak dühét. A dolgozó nép ellenségeinek fokozódó támadása megnyilvánul az osztályharc élesedésében, a volt uralkodó osztályok tagjainak, a kulákoknak egyre elkésze-
redettebb harcában.

A falu szocialista átszervezésével egyidőben jelentős mértékben növekednek a Hatóság megyei osztályainak feladatai. Napról-napra nagyobb felelősség hárul a megyei osztályok vezetőire és beosztottaira, mint erre a megyei osztályvezetők őrizetbevételi jogáról szóló 50. sz. parancsomban is rámutattam.

A Hatóság megyei osztályainak felülvizsgálata során és a vizsgálati alosztályvezetők július havi országos megbeszélésén feltárt tények alapján megállapítottam, hogy az ÁVH. megyei osztályain, az általános fejlődés mellett, az operatív munka egyik legfontosabb területén, a vizsgálati munkában jelentős hiányosságok vannak. A megyei osztályokon végzett vizsgálati munka jelenlegi színvonala el van maradva, nem alkalmas az előttünk álló feladatok megoldására.

- 1./ Az osztályvezetők nem vizsgálati munkák elvégzésére utasítják a vizsgálókat ugyanakkor, amikor őrizeteseik vannak kihallgatás nélkül osztályukon. A székesfehérvári vizsgálati alosztály vezetője pl. júniusban 16, júliusban 18 napot volt indokolatlanul kiszálláson, többi idejének nagyrészt pedig vadászfegyvertartási engedélyek elbírálásával töltötte.

- 2./ Az őrizetbevételi javaslatok elbírálásában nem vonják be a vizsgálati alosztályok vezetőit, holott ez, különösen az osztályvezetők önálló őrizetbevételi jogának bevezetése óta feltétlenül szükséges. A kaposvári osztályon pl. egy fegyveres illegális szervezkedés ügyében a Rendőrkapitánysággal fogatták el a gyanúsítottakat, a vizsgálati alosztály teljes kizárásával és a Központ tudta nélkül, akikből azután többet szabadlábra helyeztek.
- 3./ Őrizeteseket gyakran heteken keresztül egyáltalán nem hallgatnak ki. Pl. a miskolci osztályon az u.n. ároktői tüntetés lo őrizeteseit egy hónapon keresztül egyáltalán nem hallgatták ki.
- 4./ A kihallgatások nem tervszerűek, a kihallgatási idők rövidek, nem elegendők az őrizeteselek leleplezéséhez.
- 5./ Az elfogott imperialista kémeket, néPELLenes összeesküvőket és ellenséges kártevőket nem leplezik le maradéktalanul és nem derítik fel bűntársaikat. Pl. az "Antibolsevista Gárda" illegális terror és diverzáns szervezet elfogott tagjait a győri osztály disszidálási kísérlet miatt akarta átadni az ügyészségnek.
- 6./ A jegyzőkönyvek nem elég konkrétak, s így nem szolgálhatnak további operatív intézkedések alapjául.
- 7./ Az őrizeteselek vallomásait nem ellenőrzik le megfelelően és nem szerzik be a fellelhető bizonyítékokat. A tatabányai osztályon felszámolás alatt lévő illegális fegyveres szervezkedés egyik tagja T. Ferenc pl. bevallotta, hogy házának kertjében 3 drb. katonai puskát ásott el 500 drb. tölténnyel. A tatabányai osztály az első rosszul megszervezett eredménytelen kutatás után felhagyott a fegyverek keresésével.

Az elmaradásokért és hiányosságokért felelősség elsősorban a megyei osztályvezetőket terheli, mert lebecsülték és többen még ma is lebecsülik az operatív vizsgálati munka jelentőségét. Nem segítették megfelelően a vizsgálati alosztályokat megfelelő irányítással és megfelelő káderekkel, sőt ha valamelyik vizsgáló kitünt jó munkájával azt áthelyezték más operatív munkára. Így. pl. a veszprémi osztály vizsgálati alosztályának vezetőjét, Kovács

György áv. hdgy. bajtársat is áthelyezték a vizsgálati osztály tudta nélkül.

Gyakori jelenség az is, hogy a megyei osztályvezető bajtársak a vizsgálati alosztályvezetők referációját egyszerűen tudomásul veszik, vagy a jelentésüket elolvassák, de nem adnak megfelelő irányítást a vizsgálat folytatásához. Olyan hiányosság is mutatkozik, hogy még különösen fontos vizsgálatok folyamatát sem ellenőrzik személyesen egyes osztályvezető bajtársak és még a legfontosabb őrizeteselek kihallgatásáról sem igyekeznek közvetlen benyomást szerezni. Így azután nem tudnak megfelelő irányítást sem adni fontos ügyek vizsgálatának lefolytatásához.

Felelősség terheli másrészt a vizsgálati osztály VI/1-d alosztályát, mert nem irányítja és nem ellenőrzi megfelelő alapossággal a vidéki vizsgálati munkát. Nem nyújt megfelelő gyakorlati segítséget a vizsgálati alosztályoknak, sőt egyes javaslatokat hosszú ideig nem válaszol meg és ezzel akadályozza a vidéki vizsgálati munka folyamatos elvégzését. Pl. a pécsi osztály 1951. június 4-én felterjesztett őrizetbevételi javaslatát, S. Mihály pécsi lakosra, a VI/1-d alosztály több, mint 2 hónapig nem válaszolta meg.

A megyei osztályok vizsgálati munkájának megjavítása érdekében

e l r e n d e l e m :

- 1./ A megyei osztályok vezetői rendszeres irányítást adjanak a vizsgálati alosztályoknak és személyesen is ellenőrizzék a vizsgálati alosztály gyakorlati munkáját.
- 2./ A megyei osztályok operatív alosztályai őrizetbevételi javaslataikat minden esetben véleményeztessék a vizsgálati alosztály vezetőjével és az osztályvezető csak ezután döntsön az őrizetbevétel végrehajtásáról.
- 3./ Az osztályvezetők ne vonjanak el vizsgálókat a tényleges vizsgálati munkától. Gyakorlati, irányítással, oktatással segítsék elő a vizsgálati munkában való minél előbbi specializálódásukat.
- 4./ A vizsgálati alosztályok vezetőit teszem felelőssé azért, hogy beosztottaik állandó szakmai és politikai továbbképzéséről gondoskodjanak.

Az alosztályvezetők neveljék egyéni felelősségérzetre beosztottaikat a vizsgálatok lefolytatásában.

- 5./ Az alosztályvezető minden őrizetbevétel után azonnal köteles kijelölni az őrizetes ügyének vizsgálatáért felelős bajtársat, hogy minden vizsgáló világosan lássa, melyek azok a feladatok, amiknek elvégzéséért őt terheli a felelősség.
- 6./ A vizsgálati alosztályok vezetői maguk is rendszeresen folytassanak kihallgatást.
- 7./ A vizsgálati alosztályok vezetői minden nap kérjenek jelentést a fogdaparancsnoktól arról, hogy melyik őrizettest nem hallgatták ki és hogy mennyi ideig tartottak az egyes kihallgatások.
- 8./ Biztosítani kell, hogy a jelenlegi 1-2 órás, vagy még ennél is rövidebb kihallgatások helyett a vizsgálók több órán keresztül hallgassák ki rendszeresen őrizeteseiket, mert ez alapfeltétele a bűnösök leleplezésének.
- 9./ A vizsgálók az összes rendelkezésre álló anyag átvizsgálásával kötelesek felkészülni a kihallgatásokra. Minden kihallgatás előtt rövid kihallgatási tervet készítsenek. Minden egyes kihallgatásról kézírásos feljegyzést kell készíteni.
- 10./ A vizsgálók minden ügyben kötelesek - legkésőbb az első kihallgatás után - vizsgálati tervet készíteni és azt jóváhagyásra bemutatni az alosztályvezetőnek.
- 11./ A vizsgálók az őrizetesek vallomását, a hálózati vonalon dolgozó bajtársakkal szorosan együttműködve állandóan ellenőrizték, személyükben felelősek a bűnösök teljes leleplezéséért és valamennyi bűnös kapcsolatuk felderítéséért. Ne csak kihallgassák az őrizeteseket, hanem folytassanak vizsgálatot az ügyükben, minden operatív eszköz felhasználásával.
- 12./ A vidéki operatív vizsgálati munka megjavítása érdekében a vizsgálati alosztályok szorosan működjenek együtt a Határőrség Felderítő Osztályának helyi szerveivel. A vizsgálati szervek minden határsértő őrizettest kötelesek kihall-

gatni a határőrizetre vonatkozó adatokra és az anyagot megküldeni a Határőrség Felderítő Osztályának.

Az elfogott határsértők - 5 napon belüli - szakszerűbb kihallgatása érdekében a Vizsgálati Osztály köteles a Határőrség Felderítő Osztálya által 4-6 heti időtartamra átvezényelt bajtársakat gyakorlati vizsgálati kiképzésben részesíteni.

- 13./A Vizsgálati Osztály VI/1-d. alosztályának vezetője és beosztottai előre kidolgozott terv alapján rendszeresen és rövid időközökben keressék fel az összes vidéki osztályok vizsgálati alosztályait és nyujtsanak az eddiginél nagyobb segítséget nekik a munkában. A vidéki osztályok vizsgálati vonatkozású javaslataira személyes felelősségük terhe mellett legrövidebb idő alatt kötelesek válaszolni.

Helyességéért:

Sin
/ Sin Sándor /
államvédelmi százados.

PÉTER GÁBOR sk.
államvédelmi altábornagy
az Államvédelmi Hatóság Vezetője.

V/60 péld.